

Af Hannah Rank

Isvintrene, kulde og sod

Kulde:

Det var forfærdelig koldt om vinteren i begyndelsen af besættelsesårene i 1940-1943. Som barn syntes jeg det var dejligt, for så ville min far godt med ud og lege. Vi kælkede og lavede snemænd. De meget kolde vintre betød også at der meget hurtigt blev akut brændsels mangel, derfor tog tørveproduktionen et voldsomt opsving. De fleste landmænd der havde vådområder på deres marker, begyndte at producere tørv, enten til eget forbrug eller til salg.

Tørveproduktionen fortsatte i efterkrigsårene helt ind til 1950erne. I flere tilfælde oprettedes der egentlige fabrikker, der producerede formbrændsel eller briketter af tørvesmuld.

SOD:

Jeg kan huske en skoleveninde som jeg legede meget med, og når vi var hjemme hos hende, blev jeg altid utilpas fik lidt kvalme, for der lugtede så forfærdeligt i deres stue, de boede på 2.sal i et stort hus. Der var store pletter på væggene der hvor varmen kom ud. Jeg spurgte hende hvorfor de ikke vaskede vægen ved ovnen, det hørte hendes far, og jeg blev så flov, men han fortalte, at den sødlige/sure lugt kom fra noget der hed løbesod, og det fik man hvis ham der fyrede, ikke sørgede for at tørvene var ordentlig tørre når man brugte dem. Og så sagde han, at de skam også havde prøvet at fjerne alle de fedtede, mørke pletter på vægen, men at pletterne hurtigt kom igen.